

REFERAT

NARAVNOGEOGRAFSKE ZNAČILNOSTI
MEHIKE

KAZALO

KAZALO	1
NASPLOŠNO O MEHIKI	2
NARAVNOGEOGRAFSKE ZNAČILNOSTI	3
PODNEBJE	4
NIZKA KALIFORNIJA	5
RELIEF.....	5
PODNEBJE	5
RASTLINSTVO	5
SIERRA MADRE	6
RELIEF.....	6
PODNEBJE	6
RASTLINSTVO	6
POLOTOK JUKATAN	7
POPOCATEPETL	8
VIRI	9

NASPLOŠNO O MEHIKI

Združene mehiške države ali na kratko Mehika je obmorska država v Severni Ameriki, ki na severu meji na Združene države Amerike, na jugovzhodu na Gvatemalo in Belize, na zahodu

na Tihim ocean, ter na vzhodu na Mehikiški zaliv in Karibsko morje.

Mehika je upravno razdeljena na 31 zveznih držav in Mehikiško zvezno okrožje, ki vsebuje glavno mesto, Mexico City. Mehika je tretja največja država Latinske Amerike in druga po številu prebivalstva. Je tudi zelo pomembna in ta položaj ni dobila le zaradi svoje velikosti temveč predvsem zaradi njene gospodarske moči in politične stabilnosti.

Mehika se razprostira v geološko nemirnem delu sveta. Veliko območji ogrožajo pogosti potresi in ognjeniški izbruhi. Za podnebje Mehike je značilno, da je letna količina padavin razporejena zelo neenakomerno. Daleč na severu je puščava s skopimi padavinami in temperaturnimi skrajnostmi. Na jugu pade največ dežja od maja do avgusta. V smeri JV pa je padavin več in največ jih pade ob obali Mehikiškega zaliva in na J.

Mehika spada med latinsko ameriške države. Večina prebivalcev je rimo-katoliške vere. Tretjina Mehikancev so Indijanci in več kot polovica je mestincev (mešanica med Evropejci in Indijanci).

Mehičani se strastno predajajo glasbi in plesu. Glasba in ples sta del njihovega vsakdanjega življenja, veliko vlogo pa imata tudi ob posebnih priložnostih. Mehičani obožujejo najrazličnejša praznovanja, poleg številnih praznikov, ki jih spremljajo velike procesije in glasba. Eden najstarejših plesov, ki se je ohranil vse do danes je volador in je totonaškega izvora. Indijanec, ki igra na flavto in boben, pleše v krogu na majhni ploščadi pritrjeni na vrh stebra. Ta obred predstavlja vezi, ki vežejo bogove, ki skrbijo za hrano in rodovitno naravo.

Ker je malo dobre obdelovalne zemlje morajo veliko hrane uvažati. Gospodarsko rast države zavirajo nižanje cen nafte, hud potres v glavnem mestu leta 1985 in prezadolženost v tujini. Leta 1995 so morali celo uvesti nujne varčevalne ukrepe.

Zdravstvo je dostopno predvsem v mestnih okoljih, zato je na podeželju večja umrljivost in razširjenost bolezni (zlasti malarije).

NARAVNOGEOGRAFSKE ZNAČILNOSTI

Mehika leži v Srednji Ameriki, med mehikiškim zalivom na vzhodu in Tihim oceanom na zahodu. Je večinoma gorata, skoraj polovica ozemlja leži nad 1500 m n.v. osrednje dele

dvigne na 2500 m. sestoji iz številnih kotlin, dolin, planot in gorovij. V severnem delu so zavzema Mehiško višavje, v severnem delu visoko okoli 1300 m, proti jugu pa se postopoma obsežne puščavske kotline brez odtoka v morje, s slanimi kotanjami na dnu, ločene z nizkimi gorskimi hrbti. Mehiško višavje je s treh strani obdano z gorovji. Na zahodu je 1200 km dolgo ponekod do 200 km široko gorovje Sierra Madre Occidental, na vzhodu je mlado nagubano gorstvo Sierra Madre Oriental. Ti dve gorovji pa tvorita vulkanski pas imenovan Cordillera de Anahuac. Na jugu pa se razprostira še tretji del Mehiškega višavja, to je Sierra Madre del Sur. Na jugu je tudi okoli 200 km široka Tehuantepeška ožina, ki predstavlja izrazito mejo med Severno Ameriko in kopenskim mostom Srednje Amerike.

Na jugovzhodu Mehike je velik polotok Jukatan, ki ima apnenčasto sestavo.

Na zahodu se razprostira še en velik polotok, ki je nadaljevanje Kalifornije (ZDA), Nizka Kalifornija. Ta polotok je zelo gorat.

Podnebje

Zelo velike klimatske razlike so med puščavskim severom in tropskim jugom, med dobro namočenimi vzhodnimi deli in sušno tihoceansko obalo. Na severu je subtropsko puščavsko podnebje z manj kot 250 mm padavin, na jugu pa je tropsko podnebje z visokimi temperaturami vse leto. Padavine prinašajo pasati. Ob obali Mehiškega zaliva je okoli 2500 mm padavin, na severozahodu manj kot 250 mm. Podnebje pa se močno spreminja z nadmorsko višino, zato razlikujemo višinske pasove.

NIZKA KALIFORNIJA

Relief

Nizka Kalifornija je dolg polotok med Kalifornijskim zalivom in Tihem oceanu, ki pripada Republiki Mehiki. Nizka Kalifornija je južni podaljšek od države Kalifornija (ZDA) in je priključen le eni mehiški državi, to je Senora vzhodu. Polotok je okoli 1.2000 kilometrov dolg in širok okoli 48,5 kilometrov širok in pokriva 582.000 kvadratnih kilometrov. Po vsej njeni dolžini se razprostirajo puste gore, ki so vzporedne Tihemu oceanu. Povprečno merijo 1500 m., najvišji vrh pa je San Pedro Martur, ki doseže višino 3.500m. obala je omejena s številnimi otoki, posebno na vzhosni obali.

Površina Nizke Kalifornije je zelo pusta, izsušena in nezanimiva, delno zaradi vulkanskega ostanka, delno pa tudi zaradi komaj kaj dežja. Nizko Kalifornijo delimo na dva dela: severni in južni del. Glavno mesto severnega dela je majhna nepomembna vasica Ensenada, glavno mesto južnega dela pa je La Paz, kjer je tudi veliko pristanišče, ki je pomembno za Mehiko, in veliko industrije. V tem pristanišču izvozijo veliko moke in usnja v tujino, predvsem v San Francisco.

Glavni naravni proizvodi v tej regiji so sladkorni trs, bombaž, razne žitarice, tobak in grozdje. Območje pa je tudi bogato z rudninami kot so: zlato, baker, svinec, mavec, premog in sol. Na tem polotoku je zelo razširjen ribolov. Na tem polotoku se pojavlja tudi turizem, ampak je turistom veliko bolj zanimiv polotok Jukatan.

Podnebje

Kakor pri geografski razdelitvi, tudi pri podnebni razdelimo polotok na dve različni podnebni enoti. Severni del ima toplo in suho podnebje, kot Južna Kalifornija (ZDA). Prejme zelo malo dežja, zato pa se pojavijo v gorskih dolinah tudi puščave.

Južni del pa prejme več dežja kot severni del in ima zato plodna tla z milim in prijetnim podnebjem.

Rastlinstvo

Nizka Kalifornija ima zelo plodna tla zaradi njene vulkanske zgradbe. Edini problem pri rastlinstvu pa je pomanjkanje dežja, kar se bolj izrazito kaže v severnem delu Nizke Kalifornije. Tam rastejo predvsem razne vrste kaktusov, grmički in tu pa sem kakšno drevo. Južni del pa prejme več dežja in pride vulkanska sestava tal bolj do izraza. Tu pa rastejo razne mediteranske rastline.

SIERRA MADRE

Relief

Glavni gorski sistem v Mehiki, ki je sestavljen iz Sierra Madre Oriental, Sierra Madre Occidental in Sierra Madre del Sur. Vsa ta gorstva pa tvorijo obsežno Mehiško planoto, ki zavzema večino severnega dela Mehiške države. To je obsežno vulkansko območje, ki se razprostira od severozahoda, oziroma od mehiško- ameriške državne meje, skozi Mehiko, pa vse do strmih kanjonov na jugovzhodu. Teren obsega snežene vrhove, tropske doline, območje vegetacije ob morju pa vse do suhih, neplodnih območij v notranjosti. Kakor Nizka Kalifornija ima tudi Sierra Madre bogastvo rudnin kot so železova ruda, svinec, srebro in zlato. Sierra Madre ima pa tudi dober potencial za izkoriščanje hidroenergije. Mehiška planota je poseljena zelo razpršeno, razen ob rudnikih, kjer so manjša mesta. Sierra Madre Oriental se začne ob reki Rio Grande in poteka 1.130 kilometrov približno vzporedno z Mehiškim zalivom. Najvišjo točko doseže na višini 5700 metrov v gori Citlaltepētl, ki pripada vulkanskemu pasu Cordillera de Anahuac. Ta pas, ki deli Mehiko na dve polovici in vključuje tudi vrh Popocatepētl, se združi z Sierro Madre Occidental. Ta gosta veriga pa poteka vzporedno z Pacifikom okoli 1600 kilometrov. Poteka od meje z ZDA pa vse do glavnega mesta Mehike Ciudad de Mexico. Njena povprečna višina je na severu okoli 1500 m, na jugu pa preseže 3000 m. Sierra Madre del Sur je skupek gora, ki se dotikajo Tihega oceana in se lepo zravnijo v ravnino. Razteza se na jugu Mehike med vulkanskim Pasom in Tehaunpeško ožino in tvori naravno pristanišče Acapulco.

Podnebje

Podnebje je na tem velikem območju precej raznoliko. Na visokih vrhovih in planotah prevladuje predvsem gorsko podnebje, v gorskih dolinah, kjer so tudi puščave je precej sušno podnebje, skoraj brez padavin. Na vzhodni strani te velike gorate gmote pa je podnebje z veliko padavinami.

Rastlinstvo

Kakor podnebje je tudi rastlinstvo na Mehiški planoti zelo raznoliko. Na visokih vrhovih velja gozdna meja. V dolinah, kjer ni dežja in prevladujejo puščave je zelo malo rastlinstva, čepa že je so to le kaktusi, pritalno grmičevje in šopasta trava. V vzhodnih dolinah, kjer pa je veliko vode rastejo bujni gozdovi ali tropski gozd z veliko rastlinskimi vrstami.

POLOTOK JUKATAN

Jukatan (originalno Yucatan) je velik polotok v Srednji Ameriki, katerega največji del je na jugovzhodu Mehike, obsega pa še severni del Gvatemale in celotni Belize, nekdanji Britanski Honduras. Meri približno 175.000 kvadratnih kilometrov, kar je skoraj devet Slovenij. Na vzhodu ga obliva Karibsko morje in na zahodu Mehiški zaliv.

Relief

Površje je razmeroma enolično, saj je za celotni polotok značilno, da ga sestavljajo mezozojske karbonatne kamnine, ki niso nagubane in so kamninski skladi povsem ravni, tako da lahko govorimo o apnenčasti polici. Le na jugu se neizrazito gričevje vzpenja do nadmorske višine 300 metrov. Povprečna nadmorska višina polotoka je samo 30 metrov. Na površini velikega dela polotoka je velika kamnitost; prsti so plitke, zato so ti predeli redko poseljeni in jih poraščajo na gosto zarasli listnati tropski gozdovi, ki pa so zaradi talne sušnosti manj bujni kot bi lahko bili glede na podnebne lastnosti. Povsod se pojavljajo kraški pojavi, med katerimi so zlasti pogosti neizrazite vrtače, udorne kotanje s sladko vodo, imenovane cenote, ter kraške jame. Zaradi zakraselosti na polotoku ni tekočih voda. Prenikajoča voda se zbira v podzemnih vodotokih, ki ponekod povezujejo kotanje s sladko vodo. Apnenčasta polica se v dolžini več kilometrov nadaljuje pod morsko gladino, zato je priobalno morje globoko le nekaj metrov, kar je ugodno za nastanek koralnega grebena. Tako imenovani Veliki Majeovski koralni greben se vzdolž vzhodne obale vleče okrog 250 kilometrov daleč in za avstralskim Velikim koralnim grebenom velja za drugega največjega na svetu. Na zunanji strani grebena se morje hitro poglobi v več tisoč metrov globoko podmorsko globel. Ker je morje ob obali plitvo, je zelo toplo (med 27 in 28 stopinjami Celzija), kar je ob dolgih in širokih belih mivkastih plažah pomemben turistični potencial. In res je turizem v zadnjih desetletjih postal daleč najpomembnejša gospodarska panoga.

Podnebje

Podnebje je skoraj povsem tropsko. Zime so le malo hladnejše od poletij, za katera je značilna deževna doba. Temperature vzdolž obale so podnevi zaradi blažilnih učinkov morja nekoliko nižje kot v notranjosti, kjer je vlažnost manjša. Ob morju se ponoči temperatura spusti pod 20 stopinj Celzija samo v zimskih mesecih. Manj ugodna okoliščina jukatanskega podnebja je dejstvo, da polotok leži v pasu potovanja hurikanov.

POPOCATEPETL

Popocatepetl je vulkan, ki je visok 5.452 metrov in je drugi najvišji vrh v Mehiki. Mehičani ga kličejo tudi Popo.

Nahaja se v vulkanskem pasu Cordillera de Anahuac v Centralni Mehiki na Pueblo-Mexico državni meji. Snežna meja je simetrična in velik krater ima praktično žveplene sedimente.

Vzpon na Popocatepetl, ki je precej lahek, je najbrž prvič uspel Evropejcem leta 1519.

Njegov zadnji izbruh je bil leta 1702, je pa v zadnjem času še zelo dejaven.

Viri

Internet:

<http://www.encyclopedia.com/doc/1E1-BajaCaPen.html>

http://www.1911encyclopedia.org/Lower_California

<http://www.highbeam.com/doc/1E1-SierMadMts.html>

Knjige:

Države sveta, Karel Natek, Marjeta Natek, Ljubljana, Mladinska Knjiga, 2006